Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 29 май 1973 йил, сешанба ✦ № 124 (15.598). • Баҳоси 2 тийин.

КУН ТАРТИБИДА—ПАХТА КОМПЛЕКСИНИ ОПТИМАЛЛАШ МАСАЛАСИ

28 май куни Тошкентда халқ хўжалик пахта комплексини ривожлантиришни оптималлашга бағишланган Бутуниттифоқ конференцияси очилди. Конференцияда СССР Фанлар академияси институтлари, пахтачилик билан шуғулланувчи республикаларнинг Фанлар академиялари, В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик Фанлари академияси, бир қанча илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институтларининг мутахассислари қатнашмоқда.

Конференция пахтачилик ва халқ хўжалигининг бошқа соҳаларини, у билан технологик ва иқтисодий жиҳатдан боғланган қишлоқ хўжалик машинасозлиги, химия саноати, энергетика, мелиорация, ирригация ва йўл қурилиши, пахта тозалаш, тўқимачилик, тикувчилик саноати каби соҳаларни ривожлантириш масалаларини—илмий ишларни янада ривожлантириш программаси ҳамда координациялаш принципларини муҳокама қилади. Мамлакатимизда конкрет проблема бўйича биринчи марта шундай кўламда комплекс тадқиқот олиб борилмоқда.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов кириш нутқи сўзлаб, конференцияни очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов КПСС XXIV съездининг қарорлари асосида СССРнинг асосий иқтисодий вазифасини ҳал этишда пахтачиликнинг роли тўғрисида доклад қилди. Ўзбекистон Фанлар академияси экономика институтининг бўлим мудири, иқтисод фанлари доктори А. С. Сафаев қилган докладда халқ хўжалик пахта комплекси ривожланишини оптималлаш программаси баён қилиб берилди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти СССР Фанлар академиясининг академиги О. С. Содиқов ўз нутқини пахтачиликни ривожлантириш илмий асосларига бағишлади.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолигига кандидат Н. М. Маҳмудов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. К. Зиёдуллаев қатнашмоқдалар.

Конференция уч кун давом қилади. Унда халқ хўжалик пахта комплекси ривожланишини оптималлашга доир тадқиқотлар программасининг асосий қоидалари, тавсиялар ва координация планининг лойиҳаси қабул қилинади.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКА САНОАТИНИНГ ШАҲДАМ ОДИМИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармаси хабар беради: республика саноати ходимлари беш йилликнинг учинчи йили — 1973 йил планини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириб, маҳсулотни реализация қилишнинг умумий ҳажми ва маҳсулотнинг бир қанча энг муҳим турларини ишлаб чиқиш беш ойлик планни муддатидан илгари, 28 майда бажардилар. (ЎзТАГ).

ҒАЛЛАКОРЛАРГА ЁРДАМ

Ўзбекистон ғаллазорлари чеккасига деҳқонлар ўрим-йиғим техникасини келтириб қўймоқдалар. Яқин орада Самарқанд, Қашқадарё, Сирдарё, Тошкент областларининг ғалла майдонларида ўрим ҳам авж олиб кетади.

Экин майдонларининг кенгайганлиги, ҳосилдорлик ортганлиги туфайли ўрим-йиғим ишлари анча кўпайиб, эндиликда колхозлар ва совхозларга техника анча кўпроқ зарур бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам ҳозир «Ўзсельхозтехника» савдо базаларида ғаллакор хўжаликларга техника жадал суръатлар билан жўнатилмоқда. «Ўзсельхозтехника» республика бирлашмаси июнь ойининг бошига қадар «Ростсельмаш» заводи етказиб берадиган 588 та комбайнни хўжаликларга тўла-тўкис жўнатиб бўлиш тадбирларини кўрмоқда. Колхозлар билан совхозлар ҳозирнинг ўзидаёқ ғаллазор кемаларидан икки юздан ортиқроғини олишди.

«Ўзсельхозтехника» қишлоқ ремонтчилари элеваторларга ҳосилни ташиб келтиришда ҳам ёрдам беради. Бунинг учун «Ўзтранссельхозтехника»га қарашли ихтисослаштирилган номерли автомашина колонналари ажратилади. Бундай ҳар бир колоннада ремонт хизмати, алоқа хизмати, заправка станциялари, юздан ортиқроқ автомобиль бўлади. Ўрим-йиғим даврида техника ёрдами кўрсатувчи кўчма пунктлар хизмат қилиб, носоз машиналар, механизмларни далада тузатиб беради.

(ЎзТАГ).

ҒЎЗА ПАРВАРИШИ — ЗАРБДОР ФРОНТ

ҲОЗИРГИ ҲАРАКАТ— КУЗГИ БАРАКАТ

Бухоро областидаги «Ромитан» совхози 3.300 гектар майдонда ғўза ўстиряпти. Иккинчи комплекс парвариш тугалланди. Узунаси ва кўндалангига культивация ўтказиш қизғин. Механизаторлар бир ярим-икки норма бажаряпти. Ғўзаларни озиқлантириш авжида. 10 минг тонна пахта учун кураш қизғин тус оляпти. Шулар ҳақида совхоз директори У. Исматов қуйидагиларни ҳикоя қилди.

Баҳор инжиқ келишига қарамай, барча майдонларда ниҳолларни бир текис ундириб олдик. Лекин ёмғир кўп бўлганидан ер берч бўлиб қолди. Ёш ниҳолларнинг гуркираб ривожланишига халақит беряпти. Мутахассислар билан маслаҳатлашиб, ғўза парваришини янада кучайтириш тадбирларини белгиладик. Далаларга кўпроқ чиритилган маҳаллий ўғит, қўй қийини солишни лозим топдик. Ғўза қатор ораларини юмшатиш, культивацияни чуқур ва сифатли ўтказишни асосий вазифа қилиб қўйдик.

Ҳозир далаларда 80 дан ортиқ чопиқ трактори, 50 та транспорт трактори ва бошқа техника ишлаяпти. 1500 ишчи, 100 га яқин мутахассислар ғўза парваришида қатнашмоқда. М. Атоев, Ғ. Исломов, А. Бафоев ўртоқлар бошқараётган бўлимларда парвариш яхши ташкил этилгани учун ғўзалар барқ уриб ўсяпти.

2000 гектар майдонга чигит 90х90 сантиметр кенгликда жойлаштирилган эди. Бу майдонлардаги ғўзалар шоналаяпти. Механизаторларимиз ниҳолларни культивация қилиш билан бирга озиқлантириб кетмоқдалар. Бу ишда Ленин орденли А. Ҳамроев, республикада хизмат кўрсатган механизатор С. Шарипов, район Советининг депутати Н. Нуровлар кунига бир ярим-икки норма бажариб, ибрат кўрсатмоқдалар.

Бир группа механизаторларимиз машиналар иш унумини ошириш, кам ҳаражат қилиб, мўл ҳосил етиштириш ташаббуси билан майдонга чиқдилар. Бу қимматли ташаббус барча бўлим, бригадаларда кенг қўллаб-қувватланмоқда. Бу йилги шароитда ерда нам кўп, тупроқ зичлашиб қолди. Механизаторларимиз ҳар бир картадаги ғўзанинг ҳолатига қараб кенг ва чуқур культивация ўтказяпти, органларнинг бир меъёрда ишлашини таъминлаяпти. Узунаси ва кўндалангига культивация ўтказиш қўл меҳнатини енгиллатибгина қолмасдан, ўсимликнинг тез ривожланишига қулай шароит яратишини ҳисобга оляпмиз.

Бу йил 10 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш ҳақида социалистик мажбурият қабул қилганмиз. Мажбурият олиш— ишнинг бошланиши холос! Халқимиз ким қанча мажбурият олганлигини, уни қандай уддалаётганлигини мунтазам кузатиб бормоқда.

Ғўзаларнинг авжи чакки эмас. Б. Ражабов, О. Чўлиев, М. Сайфиева, О. Исломова, И. Эрдонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришга замин яратиляпти. Лекин бу талабни қондирмайди. Ўз ишига доим талабчанлик, принципиаллик билан қараб келаётган бўлим, бригадаларимизда бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўра яхшироқ ишлаш асосий вазифа қилиб қўйилди.

Деҳқончиликда йил йилдан фарқ қилади. Ўтган хўжалик йили деҳқонларимиз учун жуда катта имтиҳон бўлган эди. Баҳорда устма-уст сел ва жала қуйди. Катта майдонларда чигит такрор экилди. Кўп қийинчиликлар бошдан кечирилди. Ҳозир манзара бошқача. Қайси пайкалга қараманг, тракторлар гуриллаб ишлаб турибди. Узунасига ва кўндалангига культивация ўтказилган пайкалларда ёш ниҳоллар мавж уриб ўсяпти. Лекин пайкаллар, ариқлар ва дарёлар бошида зарбдор пост аъзолари сергак туришибди. 266 коммунист, 400 дан ортиқ комсомол аъзолари ҳар туп ғўза бошида парвона бўлишяпти. Айни вақтда эҳтимол тутилган сел ёки жаланинг олдини олиш учун тузилган постларда иш қизигандан қизияпти.

Совхозимиздаги 4 бўлим, 40 бригада ишчилари, механизаторларининг унумли ишлашлари учун барча шароитлар яратиб берилган. Бўлим ва бригадалараро социалистик мусобақа ҳар ўн кунда якунланмоқда. Ғолибларни рағбатлантириш, қолоқларни илғорлар даражасига кўтариш учун зарур тадбирлар ишлаб чиқилган. Дала шийпонлари намунали жиҳозланган. Агитаторлар, сиёсий ахборотчилар суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Халқимизда «Арслон изидан, йигит сўзидан қайтмайди» деган мақол бор. Сўз бердикми — устидан чиқмоғимиз, ваъда қилдикми — бажармоғимиз даркор. Ишчи кучлари, техника воситаларини далаларга — ғўза парваришига сафарбар этганмиз. Бироқ ишимизда камчиликлар ҳам йўқ эмас. Ҳали бир талай майдонларда ғўза туплари бир текис ўсаётгани йўқ. Сабаби— иссиқлик етишмаяпти. Мутахассислар билан маслаҳатлашиб, авжи паст ғўзаларга табақалаштириб маҳаллий ва минерал ўғитлар беришни йўлга қўйдик.

Гектарларнинг тўлиқ, ғўза тупларининг бут бўлиши — мўл ҳосилга дастлабки замин ҳисобланади. Сўзи билан иши бир деҳқонларимиз 10 минг тонналик пахта хирмонига мустаҳкам замин яратмоқдалар.

Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхоз пиллачилари бу йил давлатга 12 тоннадан зиёдроқ кумуш тола етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Шу кунларда колхоз пиллачилари кунига қабул пунктларига 3,5-4 тоннадан ошириб пилла топширмоқдалар. Суратда: (чапдан, ўнгга) ҳар қути қурт уруғидан 180-200 килограммдан пилла тайёрлашга муваффақ бўлган колхознинг моҳир кумуш тола усталаридан Бувиниса Қаршибоева ва Ҳулли Мамажонова.

А. Тўраев фотолари.

ПИЛЛА—ДАВЛАТГА

Республика областларида пилла тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1973 йил 28 майга бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — бир кунда; учинчи стун — мавсум бошидан буён.

Сурхондарё	9,8	82,3
Бухоро	23,7	75,9
Тошкент	8,9	70,7
Сирдарё	17,0	70,4
Наманган	19,1	60,7
Қашқадарё	6,3	59,6
Фарғона	8.4	24,0
Хоразм	1,8	6,2
Андижон	2,4	4,4
Самарқанд	3,7	3,7
ҚҚ АССР	—	—
Республика бўйича:	9,4	35,8

Ҳурмат тахтаси

Пилла тайёрлаш планларини муддатидан олдин бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар.

Қамаши райони (район партия комитетининг секретари **М. Пўлатов**, район ижроия комитетининг раиси **Р. Норбўтаев**, район комсомол комитетининг секретари **Н. Ганчев**, бош пилла сушилкасининг директори **Х. Олтинбоев**).

Чироқчи райони (район партия комитетининг секретари **Т. Жабборов**, район ижроия комитетининг раиси **М. Бобоқулов**, район комсомол комитетининг секретари **А. Аҳмедов**, бош пилла сушилкасининг директори **А. Муродов**).

ЖАҲОНДА ТИНЧЛИК БЎЛСИН ДЕБ

Халқаро иқлим яхшиланиб бормоқда. Партиямизнинг халқаро кескинликни камайтириш, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш йўлидаги ғайрат-ҳаракати янги-янги самаралар бермоқда. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг Германия Федератив Республикасига қилган сафари ҳам шу олижаноб мақсадга хизмат қилди.

Биз, ирригаторлар катта халқаро аҳамиятга эга бўлган, яхши ният билан қилинган бу сафарни диққат-эътибор билан кузатиб турдик, ўртоқ Л. И. Брежневнинг ГФРга визити, у ерда имзоланган ҳужжатлар ижтимоий тузумлари ҳар хил бўлган давлатлар ўртасида тинч ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш учун мустаҳкам замин яратади.

Барча совет кишилари сингари бизлар ҳам Л. И. Брежневнинг ГФРга қилган визитини қизғин табриклаймиз. КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан Тинчлик программасини амалга ошириш йўлида ҳормай-толмай қилаётган ишлари учун Леонид Ильичга чин юракдан ташаккур изҳор қиламиз. Биз тинч шароитда яшамоқдамиз ва меҳнат қилмоқдамиз, истиқболимизга ишончимиз комил!

Б. УСМОНХЎЖАЕВ,

У. Юсупов номли Катта Фарғона канали эксплуатация бошқармасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

МАВРИТАНИЯ ИСЛОМ РЕСПУБЛИКАСИ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ СССРГА КЕЛИШИГА ДОИР

Мавритания Халқ партиясининг Бош секретари, Мавритания президенти ва ҳукумат бошлиғи Моктар Ульд-Дадда бошчилигидаги Мавритания Ислом Республикаси партия-ҳукумат делегацияси ўзаро келишиб олинганига мувофиқ, шу йил июнь ойининг биринчи ўн кунлигида расмий визит билан Совет Иттифоқига келади.

СОВЕТ КИНОСИНИНГ ТАНИҚЛИ УСТАСИ

28 май куни СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг ва Ўзбекистон ССР Ҳамза номидаги давлат мукофотининг лауреати кинорежиссёр К. Ерматовни туғилган кунининг 70 йиллиги билан табриклаш учун Тошкентдаги Санъат саройига томошабинлар, совет кино санъати таниқли устасининг ўртоқлари, дўстлари келишди. Шу воқеага бағишланган тантанали кечани Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Кинематография давлат комитети раиси А. П. Қаюмов очди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов залда ҳозир бўлган кишиларнинг қизғин қарсаклари остида юбилярга Ленин орденини, «Ўроқ ва Болға» олтин медалини ҳамда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилганлиги тўғрисидаги ёрлиқни топширди. Кўп миллатли совет кинематографиясини ривожлантиришдаги жуда катта хизматлари учун К. Ерматов шу унвонга сазовор бўлган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан Н. М. Матчонов юбилярга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган фахрий унвон берилганлиги билан уни самимий табриклади, унга сиҳат-саломатлик, ишда янги муваффақиятлар тилади.

«Ўзбекфильм» киностудиясининг директори А. А. Абдуллаев кечада К. Ерматовнинг ижодий йўли тўғрисида гапириб берди.

Шу куни Санъат саройига келган москвалик режиссер С. Я. Кулиш, Тожикистон кинематографчилари союзи правлениесининг биринчи секретари Б. А. Кимёгаров, «Казахфильм» директори Т. Кенжабоев, республика жамоат ташкилотларининг вакиллари, юбилярнинг юртдошлари ўз дўсти, ҳамкасби, санъатдаги биродари, фильмлар ижодкори шаънига яхши сўзлар айтишди.

Кечада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева ҳозир бўлдилар.

Кеча иштирокчиларига К. Ерматов асарларидан тузилган программа кўрсатилди ва Тошкент кинематографчиларининг катта, қийин бўлса ҳам, лекин одамларга жуда зарур меҳнатини тасвирловчи «суратга олиш майдончасидан репортаж» намойиш қилинди.

* * *

Шу куни «Ўзбекфильм» студиясида К. Ерматов туғилган кунининг 70 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Бирга ишлайдиган ўртоқлари, ижодий ташкилотларнинг раҳбарлари, шаҳар жамоатчилигининг вакиллари юбилярни қизғин муборакбод қилиб, унга табрикномалар, совға-саломлар топширишди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Тўққизинчи беш йилликда Ўзбекистондаги халқ хўжалик объектларидан энг муҳим 15 таси зарбдор комсомол қурилишлари ҳисобланади.

Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг 28 май куни Тошкентда бўлиб ўтган пленумида ёшлар ўртасидаги социалистик мусобақани янада кучлироқ аланга олдириш тўғрисида, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан аввал бажаришга муносиб ҳисса қўшиш ҳақида гаплашиб олинди.

Пленум ташкилий масалани кўриб чиқди.

О. К. Комилжонов бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан пленум уни Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг секретари ва бюро аъзоси вазифасидан озод қилди. Т. Менглиев Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг секретари ва бюро аъзоси қилиб сайланди.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири Г. М. Орлов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

«СОЮЗ» ВА «АПОЛЛОН» БИРГАЛИКДА ПАРВОЗИ УЧУН СОВЕТ КОСМИК КЕМАЛАРИНИНГ ЭКИПАЖЛАРИ

Орбитада «Союз» совет космик кемаси билан Америка «Аполлон» космик кемаси учрашиб, улар биргаликда парвоз қиладиган кунга салкам икки йил қолди. Парвоз давомида икки мамлакат кемаларини туташтиришнинг биргаликдаги системалари ҳаракат вақтида синаб кўрилади, ҳар хил илмий ва илмий-техникавий экспериментлар ўтказилади. «Союз»—«Аполлон» парвози тинчлик мақсадларида космик фазони тадқиқ қилиш ва ундан фойдаланишда муҳим босқич бўлади.

СССРда ва АҚШда биргаликдаги парвозга тайёргарлик кенг авж олди. Техникавий ва ташкилий проблемаларнинг кўпи ҳал қилиб бўлинди. Бошқа қатор проблемалар ҳозир синчиклаб ўрганилмоқда. Бу қийин ишда асосий масъулият бевосита парвознинг қатнашчилари — космонавтларнинг зиммасига тушади. Космосда ўтказилиши белгиланган ишларнинг кенг программаси муваффақият билан якунланиши учун улар узоқ вақт интенсив машқ қиладилар. Илгари хабар қилинганидек, СССР Фанлар академияси «Союз»нинг асосий ва резерв кемаларида парвоз қиладиган совет космонавтлари экипажларини тасдиқлади. Қуйида шу тарихий парвозга тайёргарлик кўраётган совет космик «дружина»сининг фотосуратлари.

БИРИНЧИ ЭКИПАЖ — ИККИНЧИ ЭКИПАЖ — УЧИНЧИ ЭКИПАЖ — ТЎРТИНЧИ ЭКИПАЖ

А. А. ЛЕОНОВ — В. Н. КУБАСОВ — А. В. ФИЛИПЧЕНКО — Н. Н. РУКАВИШНИКОВ — В. А. ДЖАНИБЕКОВ — Б. Д. АНДРЕЕВ — Ю. В. РОМАНЕНКО — А. С. ИВАНЧЕНКОВ

Халқ контроли Саҳифаси

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»

Ғўза парвариши халқ назоратчилари эътиборида

СИФАТ ВА СУРЪАТ

Тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида Хоразм области пахтакорлари юксак марраларни эгаллашга аҳд қилганлар. Область республикамизнинг улкан хирмонига 400 минг тонна «оқ олтин» билан ҳисса қўшади. Пахта ҳосилдорлиги 38,2 центнерга етказилади. 213 минг тонна пахта машиналар билан териб олинади.

Бутун мамлакат бўйлаб ёйилган мусобақа тўлқини пахтакорларни ҳам жасорат кўрсатишга даъват этди. Хоразмликлар ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар олатуриб, қўшни Қорақалпоғистон АССР ва Туркманистон ССРнинг Тошовуз области қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларини социалистик мусобақага чақирдилар. Бутун куч-ғайрат мусобақа шартларини тўла-тўкис бажаришга қаратилмоқда.

Область хўжаликларида чигит экиш қулай агротехника муддатларида, юқори сифатли ўтказилди. Мавжуд 10 минг гектардан ортиқ майдоннинг деярли ҳаммасида чигит бир текис ундириб олиниб, тўла гектарлар таъминланди.

Социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши учун олиб борилаётган курашда халқ назоратчилари зўр ғайрат ва ташаббус кўрсатмоқдалар. Область колхоз ва совхозларида 133 та халқ контроли группаси, 1798 халқ контроли пости ишлаб турибди. Ўн мингга яқин халқ назоратчиси қишлоқда актив иш олиб бораётир.

Кўкламги экишни ўтказишда халқ контроли органлари ва уларнинг активлари самарали ишладилар. Техникадан фойдаланиш ва экишнинг сифати қаттиқ назорат остига олинди. Халқ контроли группалари ва постлари ҳозирги вақтда асосий диққат-эътиборни ғўза парваришини кучайтиришга қаратмоқдалар.

Боғот районидаги Наримонов номли колхоз халқ контроли группаси ғўза парвариши даври учун алоҳида иш плани тузиб чиқди. Партия ташкилоти томонидан маъқулланган бу планда мўл-кўл пахта ҳосили етиштириш билан боғлиқ бўлган барча муҳим масалалар кўзда тутилган. Группа ва пост аъзолари ҳар бир трактор культиваторининг ишини кузатиб боришмоқда, ишнинг унуми, сифати мунтазам равишда текширилаётир. Группа раиси Ҳайитгул Соибова дала меҳнатчиларига маданий-маиший хизматнинг ташкил этилишини ўзи шахсан назорат қилиб боради. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Зариф Қурбонов бошлиқ бригададаги халқ контроли постининг ғўза парвариши даврида қилаётган ибратли ишлари семинарда оммалаштирилди.

Янгиариқ районидаги Охунбобоев номли колхоз халқ контроли группаси (раиси Саттор Қозоқов) машина теримига ажратилган далаларда ғўза парваришини агротехника қоидалари асосида ўтказишга алоҳида эътибор бермоқда. Халқ назоратчилари бегона ўт ва ҳашаротга қарши оммавий ҳужумнинг ташкилотчилари бўлиб майдонга чиқдилар. Механизмларнинг бетўхтов ишлатилиши, ёнилғи ва мойлаш материалларини тежаш устидан назорат кучайтирилаётир.

Хива районидаги Ленин номли, Гурлан районидаги «Коммуна», Урганч районидаги «СССР 50 йиллиги» колхозларида халқ контроли группалари ва постлари мўл пахта ҳосили учун курашда ташаббус, жонкуярлик кўрсатмоқдалар. Дала ишларидаги камчилик ва нуқсонларни муросасизлик билан фош қилиб, ишларни яхшилаш ва камчиликларни тузатишда партия ташкилотларига актив кўмакчи бўлмоқдалар.

Ғўза қатор ораларини ишлашда қизғин ва масъулиятли кунлар бошланди. Олинган мажбуриятларнинг бажарилиши, ҳосилнинг тақдири ҳар бир туп ғўзани меҳр билан парвариш қилишга, ўғит, сув ва ишлов беришда агротехника талабларига изчил риоя этишга боғлиқдир. Бу даврда халқ назоратчиларининг фаолиятини янада активлаштириш, ишчанлигини ошириш талаб этилади. Аммо областнинг қатор хўжаликлари ғўза парваришида орқада қолаётган бир пайтда, халқ контроли группалари ва постлари қониқарсиз ишлаётганликларидан кўз юмиб бўлмайди.

Урганч ва Янгиариқ районлари хўжаликларида яганалаш чўзиб юборилди. Бу ишга етарли куч ажратилмаган, графиклар тўла бажарилмаётир. Қўшкўпир ва Боғот районларида ғўза қатор ораларини культивация қилиш суръати мутлақо қониқарсиз. Трактор культиваторларининг иш унуми паст, ишнинг сифати эса агротехника талаблари даражасида эмас. Ғўзани озиқлантириш ва суғоришда бу йилги об-ҳаво шароитининг ўзига хос хусусиятлари ҳисобга олинмаётир. Халқ контроли органлари ўз ишларини ҳозирги долзарб кунларнинг талаби асосида қайта қуриб олмаганлар. Район халқ контроли комитетлари, халқ контроли группалари фаолиятида расмиятчилик фактлари учрайди. Комитет ва группа мажлисларида яхши қарорлар қабул қилинади, аммо белгиланган муҳим тадбирлар баъзан қоғозда қолиб кетади. Камчиликларни санаб ўтиш, тадбирлар белгилаш билан кузатилган мақсадга эришиб бўлмайди. Назоратнинг самарадорлиги мавжуд нуқсонларни тезроқ бартараф этиш ва қарорларнинг аниқ, тўла бажарилишини таъминлашдадир.

Ўғит — экиннинг дармони, деб бежиз айтилмаган. Лекин минерал ўғитларни сақлаш ва ундан фойдаланишда ҳали ҳам жиддий камчиликлар бор. Яқинда шу масала юзасидан текшириш ўтказилди. Унда 135 халқ назоратчиси ва мутахассис қатнашди. Минерал ўғитларни сақлаш ва ғўзани озиқлантиришда қатор нуқсонларга йўл қўйилаётганлиги аниқланди. Халқ назоратчилари томонидан аниқланган камчиликларни тугатиш юзасидан тегишли чоралар кўрилди. Энди гап ана шу тадбирларни изчиллик билан амалга оширишдадир.

Шу кунларда биз халқ контролининг таъсир кучини ғўза парваришини жадал суръат ва юқори сифат билан олиб боришга, ишчи кучлари, техника, ўғит ва сувдан тўғри, самарали фойдаланишга, дала меҳнаткашларига хизмат кўрсатишни бутун чоралар билан яхшилашга қаратмоқдамиз. Халқ назоратчилари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилидаги улкан режаларни бажариш йўлида куч-ғайратларини аямайдилар.

М. РАҲИМОВ,
Хоразм область халқ контроли комитетининг раиси.

Тежамкорлик — ҳамманинг иши

◆ ◆

Назоратчилар мўл ҳосил учун курашда

◆ ◆

Сўзи бошқа-ю, иши бошқа

◆ ◆

Устахонадаги қаллоблар

ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТЛАРИДА

ГУЛИСТОН

27-қурилиш тресги бошқармаларида капитал қурилиш учун ажратилган маблағларни сарфлаш тартиб-қоидасига риоя қилинмаётир, баъзан плансиз объектларни қуриш каби ўзбошимчаликка эрк берилмоқда. Бу нарса энг муҳим объектларнинг қурилиш муддати чўзилиб кетиши ва кўпинча вақтида фойдаланишга топширилмаслигига сабаб бўлаётир. Боёвут районининг 1 ва 2-«Боёвут» совхозлари, Жиззах районининг Ҳамид Олимжон ва Энгельс номли колхозларида қурилаётган боғчалар ва молхоналарда худди ана шундай бўлди. Трестнинг 63-механизациялашган кўчма колоннаси ўтган йили Киров номли совхоз билан 178 минг сўмга шартнома тузиб 56 минг сўмлик иш бажарган.

Сирдарё область халқ контроли комитети ана шу йўл қўйилган хато ва камчиликлар учун 27-трест бошқарувчиси Юрковга маъмурий жазо берди. 63-механизациялашган колонна бошлиғи Омонов ва колоннанинг собиқ бош инженери Аверьяновлардан давлатга етказилган зарарнинг бир қисмини ундириб олишга қарор қилди.

УРГАНЧ

Хоразм областининг маҳаллий саноат, савдо ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ва ташкилотларида аҳолига кўрсатилган хизмат тарифлари ва халқ истеъмол молларига давлат чакана баҳосини қўйиш қоидалари қўпол равишда бузилаётир. Ана шу соҳаларга қарашли 187 ташкилот текшириб кўрилганда уларнинг 52 тасида юқоридаги камчиликлар мавжуд эканлиги аниқланди. Давлат чакана баҳоси ва тарифини қўллашда Ҳазорасп, Гурлан, Янгиариқ район саноат комбинатлари, Хива шаҳар саноат комбинати, Хонқа ва Урганч шаҳар маиший хизмат кўрсатиш комбинатлари кўпгина хатоликларга йўл қўйганлар.

Текшириш ўтказган Хоразм область халқ контроли комитети область маҳаллий саноат бошқармаси бошлиғи Раҳмоновни огоҳлантирди, область маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг бошлиғи Ҳусановга эса виговор берди.

ЛЕНИНОБОД

Қорақалпоғистон Автоном республикасининг Ленинобод районидаги колхоз, совхоз ва ташкилотлари учун келтирилган халқ хўжалик юкларини тушириш ва ташиб олиш яхши ташкил этилмаётир. Вагонлар вақтида бўшатилмайди, юклар ортиқча туриб қолаётгани натижасида ўз сифатини йўқотмоқда ва нес-нобуд бўлаётир. Ўтган йили «Олтинкўл», «Ленинград», Свердлов номли, «Тошкент», «Партия XXII съезди» совхозлари ва район матлубот жамияти раҳбарлари айби билан вагонлар белгиланган нормадагига нисбатан 13 минг вагон-соат кўп туриб қолган. Бунинг учун жуда катта миқдорда жарима тўланган. Фақат «Олтинкўл» ва Свердлов номли совхозларнинг ўзидангина юкли вагонларни ортиқча ушлаб қолганликлари учун 25 минг сўм жарима ундирилган.

Ленинобод район халқ контроли комитети ўз вазифаларига масъулиятсизлик билан қараганликлари, ишда қўпол хато ва камчиликларга йўл қўйганликлари учун Шуманай қабул пункти директори Казбеков, бош бухгалтери Саъдуллаев, Свердлов номли, «Олтинкўл», «Ленинград», «Тошкент» совхозлари юк майдонларининг барча мудирларидан давлатга етказилган зарарнинг бир қисмини ундириб олишга қарор қилди.

ФАРҒОНА

Область халқ контроли комитети шаҳардаги «Зангори экран» телевизор ремонт қилиш ательеси корхоналари бўйлаб текшириш ўтказди. Текширишда маълум бўлдики, ателье раҳбарлари аҳолига маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаш учун лозим бўлган чора-тадбирларни кўрмаётирлар, ателье корхоналарида аҳолига хизмат кўрсатиш маданияти шу куннинг юксак талаблари даражасида ташкил этилмаган. Фарғона шаҳри ва Киргили посёлкасидаги телевизор ва радиоприёмникларни ремонт қилувчи олтита устахона ниҳоятда ёмон жиҳозланган. Уларда аҳолига хизмат кўрсатиш учун ҳеч қандай шароит мавжуд эмас.

Бажарилган иш миқдори ва иш ҳақи қайд этилган варақалар кўздан кечирилганда, буюртмачилардан белгиланганига нисбатан кўпроқ пул олиш, қилинмаган юмушни бажарилди, деб кўрсатиш сингари қўпол камчиликларга йўл қўйилганлиги аниқланди. Мастер Семечкин «Рубин-102» телевизорига бошқа телевизорнинг эски кинескопини ўрнатиб буюртмачидан 31 сўм 10 тийин пул олган. Гарантия ремонти шартларини қўпол равишда бузиш ҳоллари ҳам содир бўлмоқда.

Область халқ контроли комитети «Зангори экран» телевизор ремонт қилиш ательеси директори Д. Абдураҳмоновни қаттиқ огоҳлантирди, бош инженер И. Ёқубовга виговор эълон қилинди.

Суратда: Тошкент химия машинасозлиги заводи халқ контроли группасининг актив назоратчилари (чапдан) Т. Неъматов, С. Дружинин ва Р. Енгаличевлар.
И. Глауберзон фотоси.

НАЗОРАТЧИЛАР КЕНГАШДИ

БУХОРО. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бухоро шаҳар халқ назоратчиларининг йиғилишида КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1972 йил) Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленуми қарорлари асосида халқ контроли органлари ишини янада яхшилаш масаласи муҳокама қилинди. Бу ҳақда шаҳар халқ контроли комитетининг раиси ўртоқ Р. Ўрмонов доклад қилди.

Шаҳар саноат корхоналари, транспорт, алоқа ташкилотлари раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотининг секретарлари, халқ контроли группаси раислари, шаҳардаги комсомол «Прожектор»ларининг бошлиқлари ва штатсиз назоратчи активлар иштирокида ўтказилган кенгашда назоратнинг таъсирчанлигини ошириш юзасидан фикрлашиб олинди ва бу соҳада тўпланган илғор тажрибалар умумлаштирилди. Ҳозирги вақтда шаҳар саноат корхоналари, транспорт алоқа ташкилотларида 200 дан ортиқ халқ контроли группалари, 266 та пост атрофига уюшган жуда кўп халқ назоратчилари маҳсулот сифатини яхшилаш, таннархини арзонлаштириш, тежамкорликка риоя қилиш, давлат ва халқ мулкини кўз қорачиғидек асрашда фаол қатнашмоқдалар.

Т. НАЗИРОВ.

РАССОМ БЛОКНОТИДАН

Наманган шаҳридаги баъзи корхоналарда технологик ускуналар ва механизмлардан фойдаланишга эътиборсизлик билан қаралмоқда. Масалан, бадиий буюмлар фабрикасида 3119 сўмлик, 15-ғишт заводи бошқармасида 72951 сўмлик, мебель фабрикаси, пиво-лимонад ва консерва заводларида 9 минг сўмдан 40 минг сўмликкача бўлган машина ва ускуналар ташиб келтирилганича чанг босиб ётибди. (Хабарлардан).

— Э, биродар, ҳолимизга эмас, қадримизга йиғлаяпман.

●

Бекобод районидаги хўжаликларда беда экишга ниҳоятда масъулиятсизлик билан муносабатда бўлинаётир. Райондаги баъзи хўжаликларнинг раҳбарлари юқори ташкилотларга берилган маълумотларда беда экилган ерни ортиқча қилиб кўрсатиш даражасига бориб етганлар. Жумладан, Ленин номли колхоз ҳисоботида беда майдони амалдагига нисбатан 33 гектар, «Коммунизм» колхозида 17, 4-«Далварзин» совхозида эса 20,5 гектар кўпайтириб ёзилган. (Хабарлардан).

— Мана бедаларни ҳам экиб тамомладик...

●

Бўз районидаги «Партия XXIV съезди» совхози маъмурияти жамоат чорвачилигини ривожлантиришга панжа орасидан қараб келмоқда. Кейинги йилларда фермадаги чорва моллари бош сони кўпайиш ўрнига камайиб кетган. Сигирлар подада оз сонни ташкил этади. Совлиқ қўйлар планда кўрсатилганидан 124 бош кам. (Хабарлардан).

— Ана, қассобга топширгани келяпти, тезроқ ичақол бўтам.

А. Холиқов чизган расмлар.

Илғор тажриба

ТЕЖОҒЛИК ИШ

Бухородаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли пахта тозалаш заводи халқ контроли группаси давлат планлари, мажбуриятларни муваффақиятли бажаришда корхона маъмурияти ва партия ташкилотига яқиндан ёрдам бермоқда. Группа ишлаб чиқариш резервларидан самарали фойдаланиш, маҳсулот сифатини ошириш, таннархини арзонлаштириш устидан қаттиқ назорат ўрнатган. Иқтисод ва тежамкорлик бўйича тез-тез рейдлар ўтказиб турилади. Бу рейдлар ва текшириш натижалари чуқур таҳлил қилиниб, таклиф ва тавсиялар корхона маъмурияти ва партия комитети эътиборига ҳавола қилинмоқда. Ўтган йили пландан ташқари 2 миллион 834 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилгани, 70 минг киловатт-соат электр энергия, 6,2 минг квадрат метр ўраш материаллари тежаб қолинганида ҳам халқ контроли группаси назоратчиларининг муносиб ҳиссаси бор.

Беш йилликнинг ҳал қилувчи босқичи ҳисобланган 1973 йилда заводимиз назоратчилари зўр кўтаринки руҳ билан меҳнат қилмоқдалар. Улар ишда ҳам, жамоатчилик топшириғини адо этишда ҳам шахсий ибрат намунасини кўрсатишяпти. Ҳозирги вақтда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, ишлаб чиқариш кучларидан ва материаллардан рационал фойдаланиш юзасидан рейд уюштирилган. Бунинг учун 112 назоратчи, барча цех, участка ва бригадаларда резервлардан фойдаланиш, тежамкорлик, меҳнат унумдорлигини ошириш масалаларини доимо кузатиб бормоқдалар. Бу соҳада Ленин ордени кавалери С. Тожиев ва С. Шамситдинов ўртоқлар бошлиқ смена коллективлари амалга ошираётган ишлар айниқса диққатга сазовордир.

Халқ контроли группалари ва постлари касаба союз ташкилоти ва комсомол прожектори билан ҳамкорликда 10 майдан 10 июнгача зарбдор ойлик эълон қилди. Енгил саноат ходимлари куни шарафига бошланган бу ойлик давомида пландан ташқари 250 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади. 150 тонна тола ишлаб чиқарилади. 60 тонна пахта, бир неча минг киловатт-соат электр энергия ва ўраш материаллари тежаб қолинади, 55 минг сўм соф фойда олинади. Бу ютуққа эришиш учун группа аъзолари жонкуярлик билан меҳнат қилишяпти. Шу кунларда халқ назоратчилари ҳар соат, ҳар дақиқадан унумли фойдаланишга, ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичлар қўлга киритилишига ҳаракат қилаётирлар. Э. Тожиев, М. Жалолов, Б. Азизова, Р. Саидоваларнинг бутун диққат-эътибори иқтисод ва тежамкорликни муваффақиятли амалга оширишга қаратилган.

Группамиз назоратчиларининг ташаббуси билан пахта пунктларини янги мавсумга ҳозирлаш ишлари ҳам бошлаб юборилди. Ҳозир темирчилик, пайвандлаш, дурадгорлик цехлари ремонт қилиняпти. «2-СБ-10» маркали сушилка барабанлари қурилишида монтаж ишлари бошланди. Назоратчилар ускуналар ва эҳтиёт қисмларни ўз вақтида етказиб берилишини таъминлаш, ишлаб чиқаришнинг тез ва соз бажарилишини контроль қилиб бормоқдалар.

Заводимиз халқ контроли группаси назоратчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш, тўққизинчи беш йиллик вазифаларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган умумхалқ ҳаракатида актив қатнашадилар.

А. НУРУЛЛАЕВ,
Бухоро пахта тозалаш заводи халқ контроли группасининг раиси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ГАЗЕТАМИЗНИНГ 25 МАРТ СОНИДА БОСИЛГАН «СУВ ҲАВЗАЛАРИ ИФЛОСЛАНМАСИН» САРЛАВҲАЛИ МАҚОЛА ЮЗАСИДАН

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

Мақолада муҳим масала жуда тўғри кўтарилган, бу соҳадаги мавжуд камчиликлар ҳаққоний танқид қилинган. Областдаги сув ҳавзаларини ифлосланишдан сақлаш борасида катта ишлар қилиняпти. Тўққизинчи беш йилликда бир кеча-кундузда 114,3 минг куб метр ифлос сувни тозалаш қувватига эга бўлган тозалаш иншоотларини қуриб, ишга тушириш назарда тутилади. Ўтган икки йилда бир кеча-кундузда 68 минг куб метр ифлос сувни тозалаш қувватига эга бўлган иншоотлар қурилди ва фойдаланишга топширилди. Ҳозирги вақтда Чирчиқ ва Оҳангарон шаҳарларида ана шундай иншоотлар қурилиши тез суръатлар билан олиб борилияпти.

Олмалиқ шаҳридаги тозалаш иншооти қониқарсиз ишлаётгани мақолада тўғри кўрсатилган. Бу камчиликни тугатиш чоралари кўриляпти. Бу йил шаҳарда тозалаш иншоотлари қурилишига 400 минг сўм капитал маблағ сарфлаш ва уни 1975 йилда қуриб битказиш мўлжалланмоқда.

ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

Газета мақоласи сув ресурсларини муҳофаза қилиш бўйича область ҳавза инспекциясининг кенгайтирилган мажлисида саноат корхоналарининг раҳбарлари иштирокида муҳокама қилинди. Унда келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. 15 тонна мазут Марғилонсойга ташлаб юборилганлиги учун Фарғона иситиш тармоқларининг дирекциясига жарима солинди. Бу масала корхона коллективининг йиғилишида муҳокама қилинди ва айбдорларга маъмурий чора кўрилди.

Областнинг шаҳар ва районларида сув ҳавзаларини ифлосланишдан сақлаш мақсадида зарур чоралар кўрилмоқда. Фарғона ва Қўқон шаҳарларида тозалаш иншоотлари қурилиши тугалланай деб қолди. Қувасой шаҳрида ҳам ана шундай иншоот қурилиши бошлаб юборилди.

НАМАНГАН ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

Учқўрғон районидаги ёғ-экстракция, пиво-лимонад, Наманган шаҳридаги трансформатор заводларидан чиққан ифлос сувлар сув ҳавзаларини ифлослантираётгани масаласи область ижроия комитетининг мажлисида муҳокама қилинди. Қабул қилинган қарорда юқоридаги корхоналарда 1973-1974 йилларда тозалаш иншоотлари қуриш назарда тутилади. Иншоотлар қурилиб бўлгунча ишлаб чиқаришда фойдаланилган ифлос сувларнинг сув ҳавзаларига ташланишига йўл қўймаслик, тиндириш ва шимдириш чуқурларини яхши ишлатиш чоралари кўрилди. Намангандаги трансформатор заводида фойдаланилган ифлос сувни белгиланган жойга автотранспортда ташиб келтириб тўкиш йўлга қўйилди.

◆ ◆

«МИНЕРАЛ ЎҒИТЛАР — ХАЛҚ БОЙЛИГИ»

Газетамизнинг 17 март сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган мақолада Сурхондарё областида ўғитларни ташиш, сақлашда хўжасизликка йўл қўйилаётганини кўрсатилганди.

«Узсельхозтехника» республика бирлашмасидан олинган жавобда айтилишича, мақолада минерал ўғитларни ташиш ва сақлаш соҳасида йўл қўйилаётган камчиликлар тўғри кўрсатилган. Айниқса «Узсельхозтехника»нинг Шўрчи, Сариосиё ва Денов район бирлашмалари базалари ҳамда омборларида ўғитлар ёмон сақланиб келган.

Текшириш натижаси «Узсельхозтехника» Сурхондарё область бирлашмасининг президиумида муҳокама қилинган. Мавжуд камчиликларни тугатиш ва ўғитларни сақлаш соҳасида тегишли тартиб ўрнатиш чоралари белгиланган. Ўғитларни сақлаш тартибини бузганликлари учун «Узсельхозтехника» Сариосиё район бирлашмаси базаси директорининг вазифасини бажарувчи Р. Рамазонов ва Шўрчи район бирлашмаси базасининг директори А. Ҳафизовларга қаттиқ виговор, Сариосиё район бирлашмасининг бошқарувчиси А. Ниёзов ва Шўрчи район бирлашмасининг бошқарувчиси А. Оллобергановларга виговор эълон қилинган. Улардан минерал ўғитларни ташиш ва сақлаш соҳасида қаттиқ тартиб ўрнатиш, бундан кейин камчиликларга йўл қўймаслик талаб этилган.

Сами АБДУҚАҲҲОР.

МАДАНИЯТ ЖОНКУЯРИ

ФЕЛЬЕТОН

Бирдан телефоним қолди жиринглаб,
Кимдир деди шодон хиринглаб:
— Меҳмонхонадаман. Қирқинчи хона.
(Қўшиб қўйди яна):
Янгилик бор, тез кел, айтаман,
Бугун ишим битса, эрта қайтаман!
— Менга қара, кимсан? Танигандайман...
— Исроил!
— Эй, қойил!
Қачон келдинг, аҳволинг қалай?
Қайта ўзинг келгин, гап бор бир талай!..
— Йўқ, йўқ, боролмайман. Ҳозир вақтим зиқ,
Тезда ўзинг етиб кел, Розиқ!
...Ўзимча ўйладим: — «Ҳа, жуда қизиқ» —
Қушдай учиб бордим у ерга дарҳол,
Кўрдим ғалати аҳвол:
Дераза тагида турган оғайним,
Зўр ҳавсала билан билмайин тиним,
Ушлаб деразанинг қўш пардасини,
Артарди шошилмай ботинкасини!..
Кўришмадим. Лол қолиб дедим:
— Мана, келдим.
Хўш, ўзинг келгандинг нега?
Қоқди оғзин танобин, деярли менга:
— Тасдиққа келганман... Янгилик шудир,
Маданий бўлимга этишди мудир!

✦

Тасдиқда эсланглар, азиз ўртоқлар,
Шу ботинка каби бор ялтироқлар!..

Май, 1973 й. НАМАНГАН.

ТАШАББУСКОРЛАР

Мирзачўлнинг қоқ белига жойлашган «Фарғона» совхози далаларидамиз. Мана саккиз йилдирки, совхоз давлатга пахта етказиб бериш планини муттасил ошириб бажариб, ҳосилдорликни йил сайин кўтариб келаётир. Бунга пахтачиликдаги барча иш жараёнларини механизациялаштириш туфайли эришилмоқда. Бўлимлар, бригадалар, звенолар ва механизаторлар ўртасида ўзаро мусобақа ташкил этилган. Мусобақа шартларининг бажарилиши тез-тез текширилиб турилади ва илғорлар тақдирланади. Бу яхши самаралар бераётир.

Жумаш Назаров бошқарувчи бўлган 4-бўлим заршунослари мусобақада пешқадамлик қилишмоқда. Ўтган йили 670 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил олиниб, 2000 тоннадан зиёд хирмон кўтарилди. Етиштирилган «оқ олтин»нинг 95 процентдан ортиғи машиналарда териб олинди. Бўлим пахтакорлари беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида ҳам пешқадамликни қўлдан бериш ниятида эмаслар. Уларнинг бу йилги нияти, аҳду паймони катта! Ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришмоқчи.

Бўлимнинг пахта далаларини айланиб, ишлар билан танишдик. Ҳамма ерда сафарбарлик. Барча звеноларда иш қизғин. Ғўза қатор ораларига ишлов бериш қизғин давом эттирилмоқда.

— Гектарларнинг тўлиқлиги — ҳосилнинг бўлиқлигига заминдир, — дейди бўлим бошқарувчиси Ж. Назаров, — шу боисдан ҳар гектар майдонда 110—115 мингтадан кўчат бўлишини таъминлашни асосий вазифа қилиб қўйдик. Бултур шундай қилганлигимиз туфайли ҳосил мўл бўлди, давлат плани муддатидан илгари бажарилди. Пахтачиликни механизациялаш эвазига бир миллион сўм даромад қилинди. Ишчилар ойига ўрта ҳисобда 235 сўм ва тракторчи-механизаторлар 340 сўмдан маош олдилар.

Бўлимнинг юқори ҳосилли Қудрат Тоғаев, Дониёр Эшимов, Саноқул Шодмонов, Содиқ Исмоилов бошлиқ звеноларида олиб борилаётган ишлар кўзни қувонтиради. Мусобақа байроқдорлари бўлган бу звенолар ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнергача етказиш мажбуриятини олишган. Ғўзалар барча майдонларда машинабоп қилиб ўстирилаётир.

Совхознинг 5-бўлими ҳам пешқадамлардан. Ўтган йили бўлимга коммунист Солижон Мирзаев бошқарувчи этиб тайинланди. Бўлимда ҳар гектар ердан 27 центнердан дурдона кўтарилди. Давлатга топширилган 1728 тонна «оқ олтин»нинг ҳаммаси «зангори кема»ларда териб олинди. Бунда Қурбонали Аҳмаджонов, Абдураҳим Боймуродов ва Абсалом Абдуллаев бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаларнинг ҳиссаси катта бўлди. Ютуққа минерал ўғитлардан, техника ва сувдан унумли фойдаланиш туфайли эришилди. Жонкуярлар беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида пландаги 21 центнер ўрнига 30 центнердан ҳосил олиш учун бел боғлаганлар.

Далалардаги шу кунги ишлар зиммага олинган мажбуриятнинг сўзсиз бажарилишидан далолат бериб турибди. Ғўзалар учинчи марта комплекс парвариш қилинмоқда. Бунда механизаторлардан Воҳиджон Орипов, Маҳмуджон Мамажоновлар намуна кўрсатишмоқда. Бу илғорларнинг универсалида кўчма вимпеллар ҳилпираб турибди. Улар кундалик топшириқларини мунтазам равишда ошириб бажариб, ниҳолларга сифатли ишлов беришаётир.

Совхознинг 1-бўлимига энг ёш пахтакор коммунист Шукурбек Шердилов бошқарувчилик қилади. Бу бўлим янги бошқарувчи тайинланганидан кейингина планини бажарадиган бўлди. Ўтган йили бўлим заршунослари пландаги 19 ўрнига 27 центнердан ҳосил кўтариб катта зафар қучдилар. Етиштирилган ҳосилнинг юз проценти фақат машиналар ёрдамида териб олинди. Бу йил ҳар гектаридан 30 центнердан хирмон кўтариш учун курашилмоқда. Ҳосилнинг ҳаммаси «зангори кема»ларда йиғиштирилади.

Бўлимнинг барча даласида ҳозир учинчи парвариш олиб борилаётир. Пардабой Алибоев, Алиқул Оллоберганов, Аблаз Турсуновлар ғўзаларни меҳр билан парвариш қилиб, кунлик топшириқларини ортиғи билан адо этишяпти. Ҳозир 10 та чопиқ трактори ғўзага ишлов бериш билан band.

Хўжаликнинг бошқа бўлимларида ҳам ғўза ниҳоллари меҳр билан парвариш қилинмоқда. Ғўзаларни суғоришга ҳам пухта тайёргарлик кўриб қўйилди. Лоток, каналлар лойқа ва қуйқумлардан тозаланмоқда.

— Бизнинг шароитимизда, — дейди совхоз директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. Сиддиқов, — каналлар ва лотокларнинг туби яхши тозаланмаса, далаларни бегона ўт босади. Чунки оқава тагида қолган ўт-ўланлар баҳорда тез униб чиқади, сувсизликдан қуриб тўкилган уруғи сув билан карталарга бориб, тупроқ қатламига ўрнашиб олади.

Тадбиркор деҳқонлар бу муҳим ишни ҳам тез фурсатда қўлдан чиқариб қўйдилар. Барча ички имкониятларни ишга солаётган Оқ олтин районидаги 18-«Фарғона» совхозининг меҳнат аҳли чўлда донг таратмоқда. Совхоз пахтачилик лабораториясига айланиб бормоқда. Ҳосилдорликнинг муттасил ошиб бораётганлиги бунинг далилидир. Пахтачиликни тўла механизациялаштиришда катта ғалабага эришган совхоз ишчилари беш йилликни уч йилда бажариш шиорини ўртага ташлашди.

Совхоз тўққизинчи беш йилликда 45 минг 400 тонна пахта етказиб бериши керак. Ўтган икки йил мобайнида 30 минг тонна пахта етиштирилди. Бу йил эса пландаги 21,8 центнер ўрнига 30 центнердан хирмон кўтариб, давлат омборларига 16 минг тонна чўл дурдонаси етказиб берамиз, деб юксак мажбурият олишди.

Ҳиммат камарини маҳкам боғлаб зўр ватанпарварлик ташаббуси билан мусобақа майдонига тушган «Фарғона» совхози азаматларига катта муваффақиятлар тилаймиз.

Т. УНАБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбири.

18-совхознинг биринчи бўлими далаларида. Суратда: бўлим бошқарувчиси Ш. Шердилов илғор ишчилардан Д. Рўзматов, И. Ҳамрақулов, Т. Усмонов, А. Жалиловлар билан.

А. Тўраев фотоси.

ФИДОКОР

ЛАВҲА

— Жалолхўжанинг далалари худди мана шу картадан бошланади, — деди колхоз раиси Раҳмонали Аҳмедов бир чети олислардаги зумрад баргли тут қаторларга улашиб кетган пайкал тепасига келиб, — ғўзасини кўринг. Лекин ўзиям, одамлари ҳам қаттиқ меҳнат қиляпти.

Ҳақиқатан бригадада иш раис айтганидан ҳам зиёд ташкил этилганга ўхшайди. Аллақачон чинбарг чиқариб, тўпиққа уриб, селкиллаб турган ғўзалар «бўлиб бераман» деб тургандай...

Раис эгат устига энгашиб гап қотди:

— Кўчатларни «от ёли» қилиб жойлаштирганмиз. Яъни, ҳар метрда 5 тадан уя, 5 тадан кўчат бор. Мен сизга айтсам, бунинг хосияти катта. Ўзингиз тасаввур қилиб кўринг: 3 та кўчатнинг озиғи битта кўчатга тегса семирадими, авж оладими, бемалол гуркираб шохлайдими? Шубҳасиз! Ҳосилиям шунга яраша бўлади. Бунинг яна бошқа томони бор. Машинабоп усул худди мана шу бўлади. Бунақа эгатлар орасида терим машинаси бемалол ҳаракат қилаверади. Қисқаси, колхоз бўйича жамики ерларни худди шу усулда экдик. Бу йил йиғим-теримда одамлар ерга камроқ эгилсин, деб шундоқ қилдик.

Орқа томонда кимдир томоқ қирди. Ўгирилиб қараб қирқларга бориб қолган, ўрта бўй, қорачадан келган кишини кўрдик.

— Э, бригадирнинг ўзлари-ку, — кулди раис, — мундоқ биз шу ерда эдик, деб ҳам қўймайсиз, — кейин раис менга қараб деди: — ростини айтсам, колхознинг маман деган деҳқони, юқори хирмон кўтариш-у, совринни олиб кетишда ҳеч кимни олдига туширмайдиган бригадиримиз шу Жалолхўжа ака бўлади.

Самимият ҳам, ҳақиқат билан жиндаккина ҳазил-ҳузул ҳам аралаш бу гаплардан бригадир жилмайиб қўл узатди. Унинг чеҳрасидаги омонат кулги бирдан йўқолиб, юзлари жиддийлашди. Кейин секингина деди:

— Расво қилиб кетди бу ёмғир... Бир гектар, икки гектар бўлсаям майли эди. Ғўзаларни тупроққа ёпиштириб ташлабди. Кўтаряпмиз, тагларини юмшатяпмиз. Ола бўлиб қолиш хавфи бор жойларга бошқатдан экяпмиз.

— Мана бу бошқа гап, Жалолхўжа ака! — гап қотди раис, — мана бу деҳқоннинг гапи. Сиз билан биз баҳор инжиқликларини энди кўраётганимиз йўқ-ку! Аммо бу йилги инжиқликлари ортиқчалик қиляпти. Мана, мен сизларга баъзи рақамларни айтадиган бўлсам, — дея у чўнтагидан блокнотини чиқариб варақлай бошлади. — Шу ўн-ўн беш минутлик ёмғир колхоз бўйича 108 гектар ердаги ғўзани йўқ қилиб юборди. Ёмон бўлди...

— Тўғри, — деди бригадир.

— Осмоннинг битта-иккита бад қилиғи мажбуриятингизга таъсир қилмас дейман? — деди раис гапни ҳазилга буриб.

— Гап битта бўлади: гектаридан эллик дедикми — эллик! — ишонч билан деди бригадир.

Бригада далаларини обдон айландик. Бригадир батартиб, талабчангина одам кўринади. Катта-кичик далада. Узоқда 2 та трактор гуриллаб юрибди. Ғўзалар остини юмшатишяпти. Тракторларни Абдуллахон Эшонов билан Муҳаммаджон Аҳмедовлар бошқаришаётган экан. Бригаданинг 90 гектар ерига чигитни ҳам шулар экишипти. Мана энди, қатқалоқни юмшатишдан тортиб, культивацияни ҳам ўзлари қилишяпти. Кузда, пахта пишганда терим агрегатларини гулдуратиб карталарга олиб кирадиганлар ҳам ана шу азаматлар. Бригаданинг 360 тонналик хирмонига уядиган пахтанинг деярли ҳаммасини шу икки азамат териб беради.

Колхознинг бошқа участкасига қараб йўл олдик. Раисга разм солиб боряпман. Колхозчилар олдида сўзамолгина кўринган, унча-бунча ҳазил мутойибагаям мойилроқ кўринган раис индамай борарди. Пешанасида тириш ҳам пайдо бўпти. Қизиқ, нималарни ўйлаяпти экан? Бузиб, қайта экиш зарур бўлган 100 гектардан кўпроқ ер ҳақида ўй сураётгандир эҳтимол? Ҳа, ҳозиргина бригадирга бу ерларни қайта экамиз, кўчатини олд ғўзаларга етказиб ҳам оламиз, бунақа оғирликни энди кўраётганимиз йўқ, — деди. Бу гап айтишга осон эканини ўзи яхши билади. Ана шунинг масъулиятини ўйлаяптимикин?

Раис бирдан гап бошлади;

— Биласизми, ғўзаларимизнинг гуркираган авжига қараб, кўп қатори мен ҳам жуда қувониб юрган эдим. Лекин ҳалиги бригадиримиз айтганидай, ёмғир ишнинг белига тепди. Шунча ерни буз, яна қайта эк!.. Неча юзлаб гектардаги ғўзалар тагини юмшатиш керак. Бўлмаса, ёмғир савалаб қотиб қолган тупроқ кўчатни қуритади, илдиз чириш хавфи ҳам бор. Шу ишларни икки-уч кунда туғаллаш шарт.

Раҳмонали Аҳмедов яна жим бўлиб қолди. Машина олдинга интиляпти. Йўл-йўлакай яна бир неча бригадаларга тушиб ўтдик. Раис ягана, культивация деган гаплардан ташқари колхоз даласида тер тўкаётганларнинг маиший аҳволи, турли-туман икир-чикирлар билан ҳам қизиқарди. Бир дала шийпонига келганимизда болалар кўчма яслисидаги ўйинчоқларнинг етишмаслигини кўриб, бригадирни обдон терлатди:

— «Яқин минг гектар ерда пахта етиштирамиз, — йўл-йўлакай ҳикоя қиларди у, — шартномага кўра, гектаридан 31,6 центнердан. Лекин 40 центнердан ҳосил оламиз, деб сўз берганмиз. Киров районлик мусобақадошларимиз билан қўл олишаётганимизда ҳам шундай деганмиз.

Асли адабиёт муаллими, кейин Киров район партия комитети ходими бўлган бу йигитнинг тутумлари хийла иш кўрган, оғир-енгилни бошидан кечириб, кўзи пишган тажрибали хўжалик раҳбарини эслатади. Ҳа-да, 4 минг тонналик хирмондан тортиб — болалар учун дала шийпонига етказиб берилаётган ўйинчоқларгача унинг ўйю ёдида!

Кун пешиндан оққунча колхоз далаларини кезиб юрдик. Даладан қайтаётиб битта карта четида турган чопиқ трактори олдида уймалашаётган икки кишига дуч келдик. Бири ёши анчага бориб қолган, иккинчиси, афтидан, тракторчига ўхшайди, ёшгина йигит.

— Ие, Сотқинали бува, сиз ҳам шу ердамисиз? — деб қолди раис мўйсафидга қўл узатиб.

— Энди, биласиз-ку. Арзимаган запчаст керак экан, «ғув» этиб опкелдим тракторчини овора қилмай.

Гапдан-гап чиқиб, мавзу Сотқинали буванинг ёшлигига бориб тақалди.

— Бувамизнинг жони-дили трактор. Райондагина эмас, областда ҳам биринчи бўлиб трактор минганлардан. Бултур идорага келиб: «Болам, кўриб турибсанки, ҳали қўлларим бақувват, кўзларим ўткир. Бекорчилик жонга тегди. Битта трактор бермайсанми?» деб қолдилар. «Трактор-ку сиздан айлансин, — дедим мен, — лекин кўриб турибсизки, колхозда шогирдларингиз кўп. Ўзингизни уринтириб қўйманг демоқчиман. Айтмоқчи, хўп десангиз, сизга битта иш топиб бераман. Тракторчилик эмасу, лекин тракторнинг ҳиди келиб турадиган иш. «Нима иш экан?» шошиб сўради. «Гаражда ишлайсиз» дедим. Тракторларга қоровул бўлиб. «Бўпти» деди хурсанд бўлиб. Ремонт ишларигаям қарашиб турадилар, бувамиз.

Сотқинали бува оппоқ, ҳалигача хато бўлмаган тишларини кўрсатиб кулиб турарди.

Тик туриб анча гурунглашдик. Бу орада тракторчи йигит бува келтирган запас қисмни культиваторга ўрнатиб бўлди. Биз ветеран Сотқинали ота Ҳайитовни олиб, колхоз идорасига жўнадик.

Машина асфальт йўлга чиқиб, олдинга елмоқда. Ёнимда колхознинг икки жонкуяри. Бири — хўжаликни тузган, оёққа турғизган, ҳозир ҳам унга жонини фидо қилишга тайёр оқсоқол. Иккинчиси — колхознинг ҳозирги раҳбари, жонкуяри Раҳимжон Аҳмедов. У ўз режалари билан овора шекилли, яна жимиб қолди. Бува эса, машина ойнасидан далаларга қараб, одати бўйича жилмайиб боряпти. Унга қараб, ўйланиб қолдим. Қизиқ, ҳозир кўча дарвозаси олдидаги салқин супачада битта кўк чойни майдалаб, тенгдошлари билан ҳангомалашиб, ўтган-кетгандан гаплашиб ўтирадиган давр эмасми? Худди шундай. Бунга юз бора, минг бора ҳақли ҳам. Лекин, билиниб турибдики, юраги тинчимайди. Раис айтганича, тракторни ҳидлаб тургиси, мурват бурагиси келаверади. Шу Сотқинали буванинг ўзигина эмас, колхоздаги бошқа юзлаб пенсия ёшидаги қарияларнинг ҳам тутуми шунақа.

Охунжон ҲАКИМОВ.
Қува райони, «Социализм» колхози.

«СОЦИАЛИЗМ» СОВХОЗИ ЗАФАР ҚУЧДИ

ВОРОШИЛОВ. («Совет Ўзбекистони» махсус мухбирларидан). Ипак куртини Ҳурмат Тешаева ва Олияхон Султонова усулида жадал парвариш қилган «Социализм» совхози кумуш тола ижодкорлари пилла тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари ошириб бажардилар. Тайёрлов пунктларига пландаги 4400 килограмм ўрнига 5000 килограмм сифатли пилла етказиб берилди. Н. Зарипова, М. Уринова каби меҳнатсеварлар ҳар қути уруғ ҳисобига 100-110 килограммдан кумуш тола топширишди.

Совхоз азаматлари ўз имкониятларини ҳисобга олиб, яна 2500 тонна пилла топширишга аҳд қилдилар. Шу кунларда қуртхоналарда иш қизғин. Пиллакорлар қолган ипак куртларини жадал усулда парвариш қилиб, социалистик мажбуриятни ҳам барвақт адо этишга бел боғлаганлар.

БОЛГАРИЯ. СССР — БХР магистраль газ қувури қурилиши икки қардош халқ алоқалари мустаҳкамланиб бораётганининг ёрқин намунасидир. Қувур орқали етиб борадиган совет газы мамлакатнинг химия, металлургия ва энергетика саноати корхоналарининг жадал суръатлар билан ишлашига имкон беради. Суратда: газ қувури қурилишида.

БТА—ТАСС фотоси.

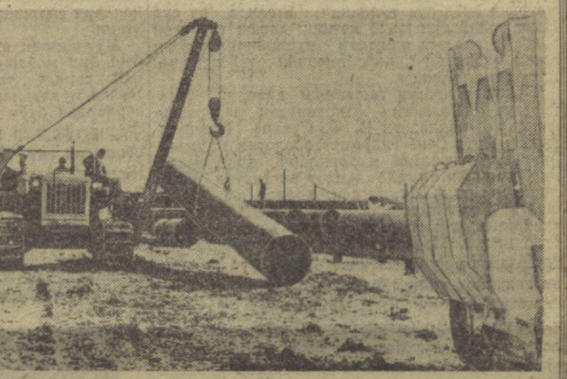

Турли мамлакатларда

УМУМАФРИКА АНЖУМАНИ

АДДИС-АБЕБА, 28 май. (ТАСС махсус мухбири). Кеча Эфиопия пойтахтида Африка бирлиги ташкилотида қатнашувчи мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг 10- (юбилей) ассамблеяси очилди.

Ассамблеянинг раиси — Нигерия ҳукуматининг раҳбари Якубу Говон бугун ассамблеяни тантанали очиш маросимида нутқ сўзлади.

Африкадаги 41 мустақил давлатнинг вакиллари Яқин Шарқдаги аҳволга ҳам катта эътибор берадилар. Нигер президенти Амани Диори бугун сўзлаган нутқида уларнинг фикрини изҳор қилиб, Яқин Шарқ танглигини босиб олинган территориялардан Исроил қўшинларини дарҳол олиб чиқиб кетиш ва фаластинлик араб халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини ҳурмат қилиш асосида бартараф этиш кераклигини астойдил ёқлаб чиқди.

Ассамблея қатнашчилари Африка бирлиги ташкилотининг 10 йиллиги муносабати билан умумий сиёсий декларацияни ва ҳамкорлик ҳақида, ривожланиш ва иқтисодий мустақиллик тўғрисида баёнот қабул қиладилар.

РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Информация ва радиоэшиттириш департаментининг директори У Тин Маунг Чжи бошчилигидаги Бирма Иттифоқи информация министрлигининг делегацияси Ўзбекистонда уч кун меҳмон бўлди.

Делегация Тошкентда тўқимачилик комбинатини, В. И. Ленин марказий музейининг филиалини, киностудияни бориб кўрди, шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини томоша қилди. Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозига бориб келди. Меҳмонлар республика журналистлари союзи, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети, телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети, Ўзбекистон информация агентлиги раҳбарлари билан учрашди.

* * *

Республикамизга меҳмон бўлиб келган Бельгия ташқи савдо бюросининг фахрий президенти валиаҳд шаҳзода Альберт Тошкентдан Ленинградга жўнаб кетди.

Меҳмон Ўзбекистонда Бухоро, Урганч ва Хива шаҳарларида бўлди, шу шаҳарларнинг диққатга сазовор жойларини кўрди.

СССРнинг Бельгиядаги элчиси В. М. Соболев, СССР ташқи савдо министрининг ўринбосари А. Н. Манжуло, шунингдек Бельгиянинг СССРдаги элчиси А. Фортом валиаҳд шаҳзоданинг Ўзбекистон бўйлаб қилган сафарида унга ҳамроҳ бўлдилар.

(ЎзТАГ).

ИРҚЧИЛАР ҲУРУЖИ

Америкада чиқадиган «Пиплз уорлд» газетаси ўз мухбири М. Алленнинг ЖАР, Родезия ва Португалиянинг Замбияга қарши иғвогарлик ҳаракатлари тўғрисида ҳикоя қилувчи мақоласини босиб чиқарди. Биз қуйида ана шу мақоланинг қисқарган вариантини газетхонларга ҳавола қилаётирмиз.

Замбия республикаси ўз ҳуқуқлари учун курашаётган Жанубий Африка халқларининг олдинги сафларида бормоқда. Замбия Мозамбик ва Ангола халқларининг миллий озодлик ҳаракатини бўғишга уринаётган Родезия ва Португалия мустамлакачиларга қарши курашда фаол қатнашмоқда. Замбия ўз атрофида жойлашган Жанубий Африка Республикаси Родезия ва Португалиянинг агрессив плани ўзи учун оғир оқибатларга олиб келишини жуда яхши тушунади. ЖАР қўшинларининг Замбия территориясига бостириб кириши, унинг чегараларида Родезиянинг ҳарбий иғвогарликни давом эттираётганлиги ва ниҳоят Ян Смит тузумининг Замбияни иқтисодий жиҳатдан қамал қилиш учун уринишлари — буларнинг ҳаммаси мустақил Африка мамлакатларига қарши ҳарбий ҳуружнинг кенгайиб бораётганидан далолат беради.

Замбиянинг қитъадаги миллий озодлик ҳаракати билан бирдамлиги унга қарши агрессия ва иғволарга сабаб бўлиши мумкинми? Замбиянинг қитъа жанубида иш кўраётган озодлик кучларига яқинлиги, унинг Солсбери тузумига ёндош эканлиги ва ниҳоят мамлакатнинг табиий бойликлари Африкадаги империалистларнинг унга кўз олайтиришларига сабаб бўлмоқда.

Ўтган йилнинг октябрь ойида Жанубий Африка қўшинлари Замбия территориясига бостириб кирди. Орадан уч ой ўтгач, Родезия Замбияни иқтисодий жиҳатдан қамал қилиш мақсадида у билан бўлган чегараларни ёпиб қўйди. Маълумки, 25 кунга чўзилган бу иғвогарлик ирқчилар ўйлаган натижани бермади. Замбияга қўшни бўлган ирқчи мамлакатлар унинг экономикасини издан чиқара олмадилар.

Родезиянинг Замбияга қарши жиноятқорона ҳаракатлари қитъадаги барча антиимпериалистик кучларни бирлаштирди. Танзания, Кения ва Уганда Замбияга унинг экспорт юкларини ўз территорияларидан ўтказишга ижозат бердилар. Африканинг ҳамма бурчакларидан Замбияга ҳарбий ёрдам бериш тўғрисида хабарлар келиб турди.

Замбия ҳукуматини қўрқитиш учун Португалия, Родезия ва ЖАР ҳукуматлари Жанубий Африка Республикасида доимий комитет туздилар. Бу комитет ҳарбий кучлар ҳаракатини координациялаш мақсадини кўзлар эди. Жанубий Африка Республикасининг 4 мингга яқин солдати Родезияга юборилди. Уларнинг кўпчилиги Замбия чегараси бўйлаб жойлашиб, турли иғволар уюштира бошлашди. Тахмин қилишларича, 2 мингга яқин Жанубий Африка солдати Родезиянинг туб аҳолиси бўлган зимбабве халқининг мустамлакачиларга қарши олиб бораётган партизанлик урушини бостириш учун ташланган. Жанубий Африка Республикаси Португалия билан биргаликда Ангола ва Мозамбикдаги миллий озодлик ҳаракатини бостиришда қатнашаётир. У қонунсиз равишда эгаллаб олган Намибиядаги Каприви территориясидан ўзининг агрессив ҳаракатлари учун ҳарбий база сифатида фойдаланмоқда.

Ғарбдаги капиталистик давлатлар Жанубий Африка Республикасининг бундай иғвогарлик хатти-ҳаракатларини қўллаб-қувватламоқдалар. Масалан, Буюк Британиянинг консерваторлар ҳукумати Преторияга қурол-яроғ етказиб беришни ҳамон давом эттирмоқда, Англиянинг ҳарбий денгиз кучлари эса ЖАР ҳарбий денгиз флоти билан биргаликда машқлар ўтказмоқда. Лиссабон бўлса кўпдан бери ЖАРни Португалиянинг Африкадаги мустамлакалари ва Родезия Жанубий Африка учун «ҳимоя қалқонидир» дея ишонтиришга уриняпти.

Шу йилнинг март ойида Жанубий Африкага кутилмаганда Португалиянинг ташқи ишлар министри келиб кетди. Жанубий Африка ва Португалия матбуотининг хабар беришича, бу визит натижасида Португалия мустамлакаларида миллий озодлик ҳаракатини бостириш учун кучларни бирлаштириш тўғрисида келишиб олинган. Бу фактларнинг ҳаммаси Замбия ва Африкадаги бошқа империализмга қарши курашаётган мамлакатлар агрессия хавфи олдида турганликларидан далолат бермоқда.

(«Пиплз уорлд» — АПН).

«АПОЛЛОН» КОСМИК КЕМАСИ УЧИРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 25 май куни Флорида штатидаги Кеннеди бурунидан «Аполлон» космик кемаси учирилди. Кема экипажида Ч. Конрад, Ж. Кервин ва П. Вейц бор. Учиришдан 10 минут ўтгач «Сатурн-1В» учирувчи ракета космик кемани ер теварагида ҳисоблаб қўйилган орбитага чиқарди.

Учиш программасига мувофиқ, космонавтлар «Скайлэб» орбитал станциясида вужудга келган қусурларни йўқотиш борасида ремонт операцияларини ўтказишлари керак. Кема «Скайлэб» билан яқинлашгач, Ч. Конрад, Ж. Кервин ва П. Вейц космик станциянинг нечоғли шикастланганлигини ва у билан «Аполлон»ни қандай туташтириш мумкинлигини чамалаб кўришади. Кейинчалик космонавтлар «Скайлэб»га иссиқликдан ҳимоя қилувчи махсус экран ўрнатишлари керак. Бу экран станцияда мақбул температура режимини сақлашга ёрдам беради.

* * *

НЬЮ-ЙОРК. Американинг «Аполлон» космик кемасида космонавтлар Ч. Конрад, Ж. Кервин ва П. Вейц «Скайлэб» космик станциясига яқинлашдилар, унинг қанчалик шикастланганлигини аниқладилар ва кемани станция билан туташтирдилар.

Станцияни қараб чиқиш натижасида унда метеоритга қарши экран ва қуёш батареясининг битта панели узилганлиги аниқланди. Станция корпусидаги иккинчи панел эса очилмади. «Аполлон» ердан берилган команда билан станциядан ажралди ва космонавтлар қолган панелни очишга уриниб кўрдилар. Аммо кема ернинг соя қисмида бўлганлиги, асбобнинг мукаммал эмаслиги ва космонавтларнинг чарчаб қолганлиги, космонавтларни бундан воз кечишга мажбур қилди. «Аполлон»нинг туташтириладиган қурилмасидаги нуқсонлар туфайли станция билан яна туташишга уриниш фойда бермади. Космонавтлар скафандрани кийиб олиб ва кеманинг олд томонидаги қопқоқни очгандан кейингина бу нуқсонни қўл билан тузатдилар ва яна станция билан туташдилар. (ТАСС).

Шу кунларда ўқувчилар ҳаяжонли дақиқаларни бошдан кечирмоқдалар. Республикамиз мактабларида ёзги давлат имтиҳонлари бошланди. Суратда: Тошкент шаҳар Октябрь районидаги 59-мактабнинг 10-синф ўқувчилари ўзбек тили ва адабиётидан иншо ёзишмоқда.

И. Глауберзон фотоси.

КУН ТАРТИБИДА — ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ

БУРЧ ВА МАСЪУЛИЯТ

Илмий-техника тараққиёти ҳамиша партия ва ҳукуматимиз диққат марказида турибди. КПСС XXIV съезди Директиваларида саноат ишлаб чиқаришини такомиллаштириш, меҳнатни илмий ташкил этиш, янги техника ва илғор технология ютуқларини муттасил ишлаб чиқаришга жорий эта бориш кераклиги алоҳида кўрсатилган.

Ихтирочилар, рационализаторлар, ижодкор ишчилар ва инженер-техник ходимларни техника ижодиётига кенгроқ жалб қилиш илмий-техника тараққиётига кўмаклашувчи советларнинг жонажон ишидир. Илғор тажрибаларни оммалаштириш, ишлаб чиқаришни фан-техника ютуқлари асосида ташкил этиш, халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида техника даражасини янада оширишнинг энг муҳим проблемаларини ҳал этиш шу куннинг зарур масалаларидан.

Меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, унумсиз сарф-ҳаражатларни қисқартириш, айниқса ишлаб чиқаришнинг ёрдамчи участкаларида, юк ортиш, тушириш ва омбор ишларида қўлда бажарилувчи операцияларни тугатишга ёрдам берувчи ғоят самарали ихтиро ва рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқиш ва уни жорий этишга зўр диққат-эътибор берилмоғи керак.

Яқинда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ҳузуридаги илмий-техника тараққиётига кўмаклашувчи республика Советининг юқорида қайд этилган масалаларга доир навбатдаги кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда «КПСС XXIV съезди қарорлари асосида Ўзбекистон ССРда илмий-техника тараққиёти бошқарувини такомиллаштириш»га бағишланган конференцияга кўрилаётган тайёргарликнинг бориши; «Бошқаришни илмий ташкил этиш асосида ишлаб чиқариш самарадорлигини ва меҳнат унумдорлигини ошириш» борасида ўтказилган семинарлар якуни; маҳсулотларни жойлаштириш ускуналарини яратиш бўйича тажриба-конструкторлик бюросининг иши ҳамда қурилишда фан-техника ютуқларидан фойдаланиш юзасидан республика семинарини ўтказиш тадбирлари атрофлича муҳокама қилинди.

„ТИРИЛГАН“ МУЗЛИК

Амударёнинг катта ва кичик ирмоқлари манбаси ҳисобланган «Айиқдара» музлиги яна жонланиб қолди. Ғарбий Помирдаги бу музлик бир кеча-ю кундузда 100 метргача силжиб, Хирсдара водийси бўйлаб сирпаниб туша бошлади. Улкан аждар бошини эслатувчи саккиз километрли музлик бамисоли тўғон каби Абдуқаҳҳор дарёсини тўсиб қўйди. 1963 йил баҳоридаги Тоғли Бадахшон автоном областининг Ванч районида бўлгани каби уч минг метр баландликда секин-аста кўл ҳосил бўлмоқда. Унда ҳозироқ 9 миллион кубометрдан зиёд сув тўпланди. Ўшанда бу сув Ванч водийсини ювиб кетиши хавфи туғилган эди. Бу гал эса олимлар музликнинг кўчишини олдиндан билиб, тегишли тайёргарлик ишларини кўришди.

Вужудга келган ташвишли аҳволни ўрганиш учун Помирга Тошкентдан география фанлари кандидати В. Ф. Суслов бошчилигидаги Ўрта Осиё гидрометеорология марказининг мамлакатимиз музликлари проблемасини ўрганувчи илмий тадқиқот институти экспедицияси келди. Шунингдек, ҳодиса юз берган жойга Тожикистондан ва СССР Фанлар академиясидан оператив отряд вертолётларда етиб келди. Москвалик мутахассисларга Антарктика ва куррамизнинг бошқа музликларини тадқиқот қилган машҳур олим, география фанлари доктори Л. Д. Долгушин бошчилик қилмоқда. Улар билан бирга Ленин мукофоти лауреати Ж. М. Мамедов бошчилигида «Центрнаучфильм» студиясининг операторлари ҳам етиб келишди. Улар Марказий телевидениенинг киносаёҳатчилар клуби буюртмасига кўра рангли ҳужжатли фильм яратмоқдалар.

«Жаҳон томи»нинг тик чўққилари устидан икки соатлар чамаси учиб ўтгач, «МИ-8» вертолёти музлик устида муаллақ туриб қолди. Ниҳоятда изғирин бўлишига қарамай, иллюминаторни очдик. Қуёш нури кўлга тушиб, ундан бизга қадаларди. Хирсдара сўзи Айиқдара маъносини билдиради. Бу ерда ғоят ажойиб манзара кўзга ташланади. Музлик чамаси бир ярим километр кўчиб, Абдуқаҳҳор дарёсини батамом тўсиб қўйган. Дўстироз дарёсини боса бошлаган эди. Музлик «тили» гўё узоқ Камчаткадаги вулқон лавасини эслатарди. Юз миллион кубометрдан зиёд музликнинг қалинлиги 100 метрдан ҳам ортиқ. Маҳаллий геологлар «чамадонча» деб ном берган муз парчаларини ҳатто бульдозерлар билан суриш амри маҳол. Москва экспедициясининг раҳбари Леонид Дмитриевич Долгушин қуйидагиларни айтиб берди:

— Одамлар тоғ ичига кириб борган сари муз кўчишини ўрганиш проблемаси тобора катта аҳамият касб этмоқда. Булутлардан ҳам юқори баландликларда йўллар ва шаҳарлар қурилмоқда, ГЭСлар, завод ва конлар бунёд этилмоқда. Бу ҳол музлик офатларини, муз қояларининг силжишини олдиндан билишни тақозо этади.

Музликнинг кўчиши умуман кейинги ўн беш йил мобайнида дунёнинг ҳамма музлик районларида табиий ҳодиса бўлиб қолди. Баъзи музликларнинг ногиҳоний ҳуружи неча асрлардан буён маълум. Чунончи, Альпдаги Фернагтфернер музлиги XVIII асрдаёқ кўча бошлаган эди. Худди шунингдек, Шимолий ва Жанубий Америкадаги, Исландия ва Янги Зеландиядаги, Япония ва Кавказдаги, Тянь-Шань ва Помирдаги юзлаб музликлар ҳаракатга келиб қолди.

Мамлакатимизда «жон кирган» шундай музликлардан 50 дан кўпроғи маълум. Бир гина «Жаҳон томи»да 20 дан кўпроқ «тирилган» музлик борлиги маълум. Булардан Федченко ва Инилчек музликларининг узунлиги 80 километргача боради.

«Айиқдара» музлиги у қадар катта эмас. Ниҳояти 14 километр масофада ястаниб ётади. Шу кунгача икки километр масофани босиб ўтди. У тўсиб қўйган икки дарё оралиғида ҳозир ростмана иккита кўл пайдо бўлмоқда. Биринчи кўлда ҳозироқ 9 миллион кубометрдан ортиқ сув тўпланди. Июннинг охири, июлнинг бошларигача бу кўл тошиб Ванч дарёси водийсини эгаллайди.

Хўш, офатнинг олдини олиш мумкинми? Афсуски, самолётлардан бомба ташлаш ҳам, портлатиш ҳам кор қилмайди. Негаки, қарийб юз метрли плотина ўзида миллион-миллион кубометр музни жамлаган. Ҳозирча инсон уни жиловлаёлмаяпти. Шу боисдан ҳам хавф туғилиши мумкин бўлган қишлоқларнинг аҳолиси бошқа жойга кўчирилмоқда.

«Айиқдара» музлиги ҳақиқатан ҳам хавфлими? Хавфли бўлганда қандоқ! Музлик сурила-сурила секундига минг кубометр тезликда сув бўлиб тушади. Ҳозир водийда шошилинч ишлар олиб борилмоқда. Душанба шаҳрида Тожикистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Е. Новичков бошчилигида ҳукумат комиссияси тузилди. Комиссия музликнинг оқибатларини тугатишга қарши кураш олиб боради. Бу ерда олимлар туну-кун кузатиш ишлари олиб бормоқдалар. Одамлар табиий кучга қарши шай ҳолда туришибди.

Табиат стихияси албатта жиловланади!

Ш. ЗАЯНИДДИНОВ,
Ғарбий Помир — Тошкент.

Суратда: Айиқдара манзараси.

АХБОРОТ

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

КЎРГАЗМА

ЮБИЛЕЙГА АТАБ

В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида КПССнинг шонли йўлини ифодаловчи кўргазма ташкил этилди. Бу иш РСДРП II съездининг 70 йиллигига бағишланди. Кўргазмада намойиш этилаётган турли материаллар орқали томошабин РСДРП II съездининг жаҳоншумул тарихий аҳамияти, ўша даврдаги коммунистик ҳаракатнинг жанговар роли ҳақидаги маълумотлар билан яқиндан танишади.

Маълумки, съезд 1903 йили Брюссель шаҳрида бошланиб, Лондонда ниҳоясига етган. Катта форумда 26 партия ташкилотидан делегатлар қатнашган. Кўргазмадан ана шулар ҳақида, партиямиз ташкилотчиси В. И. Лениннинг съезд учун тутган кундалик дафтари, пролетариат диктатураси, ишчи-деҳқон иттифоқи тўғрисидаги ҳужжатларнинг айрим фотонусхалари, стендлар, расм, диаграммалар ўрин олган. Тошкентдаги гимназия биносидан топилган, курашга исёнга даъват этувчи варақалар кўпчиликнинг эътиборида. Умуман, кўргазмага қўйилган экспонатлар РСДРП II съездидан КПСС XXIV съездигача ўтган даврда Коммунистик партиямиз сафи қанчалик кенгайгани билан таништиради.

Ф. МИРРАҲИМБОЕВА.

БИНОКОРЛАР ҲИММАТИ

КОЛХОЗ ҚУРИЛИШЛАРИДА

Қува райони қишлоқлари йил сайин кўркамлик касб этмоқда.

Ҳимматли бинокорлар кейинги йилларда қатор турар-жой ҳамда хўжалик бинолари тиклашди. Уларнинг ғайрати билан Охунбобоев ҳамда Калинин номли колхоз марказларида ҳар бири салкам юз ўринли иккита болалар боғчаси, Димитров номли колхозда 320 ўринга мўлжалланган мактаб ўқувчиларни бағрига олди. Район марказидаги спорт моллари магазини ҳам қурилиш бошқармаси бинокорлари қўлидан чиққан.

Б. ҚАЮМОВ.

ҚАРДОШЛАР САНЪАТИ

АНДИЖОНЛИКЛАР МЕҲМОНИ

Қардош Қирғизистондан меҳмон бўлиб келган санъат усталарининг чиқишларидан андижонлик томошабинлар мамнун бўлишди. Уш шаҳрининг С. М. Киров номидаги ўзбек давлат музикали драма театри ижодий коллективи ўз гастроллари даврида Избоскан районидаги «Шарқ юлдузи», Охунбобоев, Тельман, Калинин номли колхозларда санъатларини намойиш қилишди. А. Манноновнинг «Ҳаётнинг бошланиши» музикали комедияси, И. Акромовнинг «Адолат» асарлари ва концертлар санъатсеварларни хушнуд этди.

Н. ИНОҚОВ.

МЕНИНГ МИЛИЦИЯМ

ХАВФ-ХАТАРГА ҚАРАМАЙ

Китоблик Назар Нуриллаевни ишчан шофёрлардан деб билишади. У яқинда «ГАЗ-51» автомашинасини ювиш учун Оқдарё бўйига йўл олди. Шофер машинасининг ялтирашига маҳлиё бўлиб артаркан, кутилмаганда дарё суви кўпайиб, айқира бошлади. Назар машинани ўт олдиришга улгурди-ю, ҳайдашнинг имкони бўлмади. Сув кўпиклари ғилдираклардан оша бошлаган эди.

Атрофда одамлар тўплана бошлади. Воқеадан хабар топган Китоб район ички ишлар бўлимининг лейтенанти Исматжон Ражабов ўзини сувга отди. У хавф-хатарга қарамай, шофернинг ҳаётини сақлаб қолди.

Т. МУЗАФФАРОВ,
Қашқадарё области.

РАИСЛАР АЙТИШУВИ

Урганч районидаги Энгельс номли ва «Комсомол» колхозларида ғўза парвариши кечикяпти. Бегона ўт ва ҳашарот ғўзани қақшатмоқда. Энгельс номли колхоз раиси Мадраҳим Ражабов ва «Комсомол» колхози раиси Янгибой Жабборов яқинда қуйидагича дуэт қилишди:

МАДРАҲИМ:

Ғўзадан ўт баландда,
Ишинг хуржун, Янгибой.
Уйқу эви билан-да!
Туш кўргансан, ҳойнаҳой.

ЯНГИБОЙ:

Тушим бирам аломат,
Далада одам гавжум.
Тўда-тўда ҳашорат
Қилганмиш сенга ҳужум...

МАДРАҲИМ:

Озиқ, сувга интизор,
Нимжон ғўзангдан гапир.
Куч камлик қилса агар,
Бизни ёрдамга чақир.

ЯНГИБОЙ:

Трактор бир ёнда-ю,
Культиватор бир ёқда.
Парвариш чўзилди-ку,
Нега жимсан бу ҳақда!

МАДРАҲИМ:

Бегамликка йўл бердинг,
Оқсаган бедовмисан!
Ялқовларга кўп бердинг,
Ё сен ҳам ялқовмисан!

ЯНГИБОЙ:

Таъна қилма Мадраҳим,
Кетмас бундоқ қайсарлик!
Сенсан йўлда ҳамроҳим,
Икков бирга судралдик.

РЕДАКЦИЯДАН:

Сизга уят! Англангиз,
Энди кетмас баҳона.
Бармоқ тишлаб қолмангиз
Кузак келганда яна.

Ёзиб олувчи:
Фозил ЗОҲИДОВ.

Спорт. Спорт. Спорт.

АНДИЖОНДА ТАНТАНА

Ўзбекистон Компартияси ва Ўзбекистон ССР ташкил этилганлигининг 50 йиллик юбилейига бағишланган спартакиада мусобақалари давом этмоқда. Республикамиз пойтахтида спорт жамиятлари терма командалари ўртасида ўтказилган мусобақалар ниҳоясига етганлигини хабар қилгандик. Спорт жамияти вакиллари спартакиада ғолиби бўлиш ҳавасида спортнинг 18 тури бўйича куч синашдилар. Маълумки, Ўзбекистон спартакиадаси спортнинг 27 тури бўйича ўтказиляпти. Шундай қилиб мусобақаларнинг қолган 9 тури бўйича беллашувлар эстафета тариқасида Андижонга кўчди.

Ўтган дам олиш куни Андижондаги «Спартак» стадионида Қорақалпоғистон АССР, республикамиз областлари ва Тошкент шаҳар терма командалари ўсмир-ёшларининг куч синашувлари бошланди. Баскетбол, стол тенниси, шахмат мусобақалари март ойида ўтказилган бўлиб, унда тошкентликлар пешқадам бўлишган. Энди волейбол, қўл тўпи, городки, ГТО бўйича кўп кураш, чавандозлик ва миллий кураш мусобақаларига старт берилди.

Спартакиаданинг навбатдаги тантаналари минглаб мухлислар иштирокида «Спартак» стадионида ўтказилди. Ям-яшил майдонда мусобақа иштирокчилари — минглаб йигит-қизлар саф тортишди. Область терма командалари ўсмир-ёшларининг республика пешқадами номи учун курашларига старт берилганлигидан дарак берувчи машъала ўт олдирилди. Республика Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетининг раиси Ғ. Пўлатов спартакиаданинг навбатдаги қисмини очиқ деб эълон қилади. Шундан кейин Андижон область партия комитетининг биринчи секретари Б. Раҳимов мусобақа иштирокчиларини табриклаб, уларга муваффақият тилади. Музика садолари остида спортчиларнинг намойишлари ҳамда оммавий чиқишлари бўлди. Мусобақалар май ойи охиригача давом этади.

◆ ◆

УЧ МИНУТДА ИККИ ТЎП

Жаҳон футбол чемпионати олдидан навбатдаги саралаш ўйинлари Москвада ўтди. СССР спортчилари бу сафар Франция терма командасини қабул қилдилар. Учрашувнинг 81- ва 84-минутлари ўйиннинг боришида ҳал қилувчи нуқталар бўлди. Совет футболчилари Блохин билан Онищенко уч минут ичида икки тўп киритиб, команданинг муваффақиятига муносиб ҳисса қўшдилар.

2:0 ҳисобида ғалаба қилган СССР терма командаси олти очко тўплаб, чемпионатнинг саралаш ўйинларини давом эттириш мавқеини мустаҳкамлаб олди. Энди спортчиларимиз учинчи саралаш группасининг ғолиби билан куч синашадилар.

ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ

Ўтган шанба куни Тошкентдаги марказий «Пахтакор» стадионида мавсумдаги биринчи ўртоқлик учрашуви бўлди. Пахтакорчилар Корея Демократик Республикасининг «Амнокан» командаси билан куч синашдилар. Кореянинг бу футболчилари коллективи ўз мамлакатининг олий лигасида ўйнаб, бир неча бор совринли ўринларни эгаллаб юрган. Улар Совет Иттифоқи бўйлаб сафар вақтида Тожикистоннинг «Помир» командасига ва Қозоғистоннинг «Қайрат» коллективи футболчиларига ютқазиб қўйишганди. Шунинг учун ҳам Тошкентда фақат ғалаба иштиёқида ҳаракат қилишди. Меҳмонлар ўзларининг энг яхши жиҳатларини намойиш қилдилар.

Майдон эгалари ҳам бўш келишгани йўқ. Пахтакорчилар 24-минутда ҳисобни очишга муваффақ бўлдилар. Биродар Абдураимов майдоннинг ўнг қанотидан келиб, бўш қолган дарвозага тўп киритишга эришди. Бироқ, Корея Демократик Республикасининг вакиллари ҳамжиҳатлик билан ўйнаб, 36-минутда ҳисобни тенглаштирдилар. Ўйиннинг охиригача ана шу дуранг натижа ўзгармади.

ИККИНЧИ ЭШЕЛОНДА

СССР футбол чемпионати биринчи лига командаларининг навбатдаги тур ўйинлари ҳам қизиқ ўтди. «Олга» (Фрунзе) — «Нистру» (Кишинев) учрашуви 0:1 ҳисобида тугади. Душанбанинг «Помир» футболчилари Одессанинг «Черноморец» командаси дарвозасига бир тўп киритиб, ғалаба қозондилар. Ашхободнинг «Строитель» футболчилари билан Харьковнинг «Металлист» командаси ўйинидаги асосий вақт ичида ҳисоб очилмади. Ўн бир метрлик тўплар якунида 3:5 ҳисоби қайд қилинди.

«Нефтчи» (Боку) — «Спартак» (Ивано-Франковск) учрашуви 4:0 ҳисобида тугади. Нальчикнинг «Спартак»чилари ва Ивановонинг «Текстильщик» командаси ўртасидаги ўйин 2:1 ҳисобида ўтди. Қолган ўйинлар қуйидагича якунланди: «Спартак» (Орджоникидзе) — «Шинник» (Ярославль) — 0:1, «Торпедо» (Кутаиси) — «Металлург» (Липецк) — 1:0, «Металлург» (Запорожье) — «Локомотив» (Москва) — 2:0, «Крылья Советов» (Куйбишев) — «Звезда» (Пермь) — 3:1, «Шахтер» (Караганда) — «Кузбасс» (Кемерово) — 3:1.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — Андрейка (бадиий фильм). 12.30 — МОСКВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Спорт программаси. 18.45 — Ахборот. 19.00 — Футбол: «ПАХТАКОР» — «ДИНАМО» (Тбилиси). 20.45 — Сайловдан-сайловгача. 21.00 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Футбол: «СПАРТАК» (Москва) — ЦСКА. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 17.45 — ТОШКЕНТ. 18.15 — МОСКВА. 19.30 — Концерт. 20.05 — Халқаро панорама. 20.35 — Телеспектакль. 22.00 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 22.30 — Николай Бауман (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Хинд йоглари қандай одамлар? (ҳужжатли фильм). 20.05 — Фильм-концерт. 21.00 — Майор Бўрон (бадиий фильмнинг 1-серияси).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/V да Рус кишилари.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Помпеянинг сўнгги кунлари, Сервиқор оилалар — САНЪАТ САРОЙИ, «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5, кеч соат 8 да).

Ёз уйқулари; Музикали воқеалар — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 2.30, кеч соат 8.30 минутда).

Тунги воқеа — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун). «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11, кундуз соат 3, кеч соат 7 да). Гайдуи ангел саргузашти; Ралу хонимнинг сепи — «ДРУЖБА» (эрталаб соат 10.20, кундуз соат 1.15, 4, кеч соат 7 да).

Утли қор; (тоқ соатларда), Помпеянинг сўнгги кунлари (жуфт соатларда) — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Севги ва ўлим — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Сагина ва Махато — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Дунё (ўзбек тилида) — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Ёз уйқулари (тоқ соатларда), Қора лола (жуфт соатларда) — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Ромео ва Жульетта — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12.30, 4.30, кеч соат 8.45 минутда).

Фанфан-Тюльпан — «МОСКВА» (эрталаб соат 11.30, кундуз соат 1, 5.30 кеч соат 7 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Кулгили қиз — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ёз уйқулари; Музикали воқеалар — ХИВА номли.

Самовий саргузаштлар — ТЕЛЬМАН номли.

Инсонни севинг — КИРОВ номли.

Оцеола — РАКЕТА.

СССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИ АНДИЖОН ПАХТАЧИЛИК ИНСТИТУТИ

1973—1974 ўқув йили учун кундузги бўлимнинг биринчи курсига қуйидаги мутахассисликлар бўйича

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

агрономия — агроном-олимлар тайёрлайди; ўқиш муддати 4 йилу 4 ой;

гидромелиорация — инженер-гидротехниклар тайёрлайди; ўқиш муддати 4 йилу 10 ой;

қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш — қишлоқ хўжалиги учун инженер-механиклар тайёрлайди; ўқиш муддати — 4 йилу 10 ой.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Агрономия факультетига кирувчилар биологиядан (оғзаки), химиядан (оғзаки), физикадан (оғзаки), она тилидан (иншо) кириш имтиҳонлари топширадилар.

Гидромелиорация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш факультетларига кирувчилар математикадан (ёзма ва оғзаки), физикадан (оғзаки), она тилидан (иншо) кириш имтиҳонлари топширадилар.

Институтга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: институт ректори номига ёзилган ариза, ўрта маълумот тўғрисида ҳужжат (асл нусха ва кўчирма), иш ёки ўқиш жойидан характеристика, таржимаи ҳол, соғлиги тўғрисида справка (286-форма), меҳнат дафтарчасидан кўчирма, 4 та фотосурат (3х4 см).

Паспорт ва ҳарбий учёт тўғрисидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

Аризалар 20 июндан 31 июлгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача.

Мурожаат учун адрес: Андижон область, Избоскан район, Куйганёр посёлкаси.

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра мудирлари — француз тили фонетикаси, испан тили фонетикаси (фан кандидатлари, доцентлар, катта ўқитувчилар), педагогика ва психология (доцент, фан кандидати — психология бўйича).

Кафедралар бўйича катта ўқитувчилар — инглиз тили фонетикаси немис тили лексикаси ва стилистикаси (2 ўрин), кечки факультетнинг инглиз тили кафедраси.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Муқимий кўчаси, 104-уй, кадрлар бўлими.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ МИНИСТРЛИГИНИНГ ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ЙЎЛЛАРИ ИНСТИТУТИ

профессор-ўқитувчилар составидаги ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедралар профессорлари — автомобилларни ишлаб чиқариш ва ремонт қилиш, автотрактор двигателлари;

Кафедралар доцентлари — назарий механика, автоматика асослари ва ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш, физика, йўл-қурилиш материаллари, йўл машиналари, умумий теплотехника ва гидравлика, автомобиль транспортини эксплуатация қилиш, автомобиль транспорти экономикаси ва уни ташкил этиш, автотрактор двигателлари, автомобиллар, металлар технологияси, автомобиль йўлларини қуриш ва эксплуатация қилиш технологияси, химия, рус тили, философия, сиёсий иқтисод.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, К. Маркс кўчаси, 32-уй.

ЎРТА ОСИЁ ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ВА ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИ ВАКАНТ ВАЗИФАГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ер ости кон ишлари лабораториясининг катта илмий ходими.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ариза ва ҳужжатлар конкурс шартларига биноан институт номига, қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент-100, Шота Руставели кўчаси, 45-уй.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

Кириш имтиҳонларига тайёрловчи бир ойлик пуллик курсларга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида ҳар куни эрталаб соат 9 дан кундуз соат 2.15 минутгача ўтказилади.

Ўқиш ҳақи — 11 сўм 25 тийин.

Аризалар 1 июндан қуйидаги адрес бўйича: Тошкент шаҳар, Оборонная кўчаси, 1-уй, ўқув корпуси, 223 «б»-хонада, эрталаб соат 9 дан кундуз соат 12 гача қабул қилинади.

Машғулотлар 1 июлдан бошланади.

«ВНИИХИМпроект»нинг пластмассалар илмий-текшириш ва лойиҳа-технологик бўлимига

«пластмассалар технологияси ва пластмассаларни қайта ишлаш» мутахассислиги бўйича илмий ходимлар, инженерлар, техниклар, химик-аналитиклар, лаборантлар, пресс-формалар бўйича конструкторлар, V—VI разрядли слесарлар, токарлар

КЕРАК

Ишга қабул қилинганлар 3 йил мобайнида турар-жой билан таъминланади.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

Тошкент халқ хўжалик институтининг ректорати, партия комитети ва жамоат ташкилотлари иқтисодий таълимотлар тарихи кафедрасининг доценти М. Қ. Мамажоновга отаси

Қодирхўжа МАМАЖОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР. БИЗНИНГ АДРЕС: 700029 ГСП Тошкент «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: эълонлар — 338142; «коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. — 124. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Р. 03472.